

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Filatoff-Rajaniemi, Sanna Mari			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Tutkimus dementia kodista kotina			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 99 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Suurimmalla osalla pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalla ihmisellä on jokin dementoiva sairaus. Väestön ikääntymisen vuoksi on odotettavissa, että dementoivan sairauden vuoksi laitoshoidon tarvitsevien määrä kasvaa tulevaisuudessa. Eliniän pidentymisen myötä asukkaan laitoshoidossa viettämä aika saattaa muodostua hyvinkin pitkäksi. Dementoituneen ihmisen tarpeiden ja erityispiirteiden huomioon ottaminen asettaa asuinympäristölle erityisiä vaatimuksia. Asukkaan elämänlaadun merkityksen korostaminen on johtanut siihen, että hoito- ja asuinympäristöjä on alettu tarkastelemaan entistä kriittisemmin. Tavoitteeksi on muodostunut kodin ja laitospäiväkodin välisen kuilun kaventaminen. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää onko dementia kodista kiinnittynyt, luoda kodin tuntua ja jatkuvuutta. Tutkimuksen lähtökohtana on ollut ajatus dementia kodista kotina. Tutkimuksen aineisto kerättiin osallistuvan havainnoinnin menetelmällä yksityisessä dementia kodissa. Havainnointi rajoittui dementia kodin yhteiseen tilaan eli ruokailu- ja oleskelutilaan ja siellä tapahtuviin toimintoihin. Tutkimusaineisto muodostuu tutkimuspäiväkirjasta ja valokuvamateriaalista. Tutkimusaineisto analysoitiin lajittelemalla ja luokittelemalla.</p> <p>Tutkimustulokset osoittavat, että dementia kodin tilaratkaisut tuottivat tunnetta kodista. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa oli huomioitu dementoituneen ihmisen tarpeiden asuinympäristölle asettamat vaatimukset, mutta myös pyrkimys tuottaa asukkailla kodinomaisen asuinympäristön. Tilojen toteutuksessa oli kiinnitetty huomiota sosiaalisen kanssakäymisen ja toiminnan mahdollistamiseen. Toisaalta tilat myös ohjasivat ja rajasivat asukkaiden käyttäytymistä. Avokeittiöllä oli dementia kodissa niin tilaratkaisullisesti kuin toiminnan ja tunnelman tasolla suuri merkitys. Keittiössä tapahtuvat arkiset askareet äänineen ja tuoksuineen tulivat lähelle asukasta ja loivat dementia kotiin kodikkautta ja viihtyisyyttä. Keittiön merkitys toiminnallisena keskuksena kyseenalaistui, koska asukkaiden mahdollisuuksia osallistua keittiössä toimimiseen oli rajoitettu. Muita selkeitä tilaa koskevia rajoituksia olivat naamioidut ja lukitut ovet.</p> <p>Tilaratkaisujakin tärkeämpiä kodin tunnetta tuottavia tekijöitä olivat kodin ihmisten välinen sosiaalinen kanssakäyminen ja vuorovaikutus sekä näistä syntyvä ilmapiiri. Hoitajien läsnäolo lisäsi turvallisuudentunnetta, joka oli tärkeä kodin tunnetta tuottava tekijä. Lisäksi hoitajien rooli yhteensuuluvaisuudentunnetta luojana ja tukijana oli merkittävä. Dementia kodin ilmapiiri ei syntynyt itsestään, vaan se oli jossakin määrin tuotettu ja riippuvainen hoitajien panostuksesta. Tutkimuksesta käy ilmi, että tarkasteltu dementia koti näyttäytyi sangen onnistuneena kodin tunnetta tuottavana asuin- ja hoitoympäristönä, vaikka sen arkipäivän toiminnassa oli löydettävissä myös laitosasumiselle ominaisia piirteitä. Tutkimustulokset tukevat sitä ajatusta, että laitospäiväkodin yhteydessä on sekä mahdollista tavoitella kodin tuntua ja jatkuvuutta että puhua kodista ja kodin tunnusta myönteisin painotuksin.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>dementia hoitokodit koti asuinympäristö vuorovaikutus ilmapiiri</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			